

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

I

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ANYKŠČIŲ, KAUNO IR ŠIAULIŲ RAJONŲ SAVIVALDYBĖMS NUOSAVYBĖS TEISE PRIKLAUSANČIO NEKILNOJAMOJO TURTO PERĖMIMO VALSTYBĖS NUOSAVYBĖN IR PERDAVIMO VALSTYBĖS ĮMONEI LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJAI VALDYTI, NAUDOTI IR DISPONUOTI JUO PATIKĖJIMO TEISE“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija), įvertinusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022 m. sausio 19 d. išvadoje Nr. NV-159 (toliau – Teisės grupės išvada) pateiktas pastabas, teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Anykščių, Kauno ir Šiaulių rajonų savivaldybės nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto perėmimo valstybės nuosavybės ir perdavimo valstybės įmonei Lietuvos automobilių kelių direkcijai valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslai:

1. Perimti valstybės nuosavybės Anykščių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančius kelius – pėsčiųjų takus, nurodytus Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 27 d. sprendime Nr. 1-TS-190 „Dėl Anykščių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto perdavimo“, esančius šalia valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 120 Radviliškis–Anykščiai–Rokiškis (ruožė nuo 52,023 iki 53,578 km) (toliau – pėsčiųjų takai), ir perduoti valstybės įmonei Lietuvos automobilių kelių direkcijai (toliau – Kelių direkcija) valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise. Pėsčiųjų takų bendras plotas 3 119,81 kvadratinio metro be likutinės vertės.

2. Perimti valstybės nuosavybės Kauno rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančius kitus inžinerinius statinius – šaligatvius, nurodytus Kauno rajono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 24 d. sprendime Nr. TS-94 „Dėl Kauno rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto perdavimo valstybės nuosavybės“, esančius šalia valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 1935 Garliava–Jonučiai–Karkazai (toliau – šaligatviai), ir perduoti Kelių direkcijai valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise. Šaligatvių bendras plotas 2 458,32 kvadratinio metro, bendra likutinė vertė 2021 m. rugsėjo 30 d. – 287 467,01 euro (du šimtai aštuoniasdešimt septyni tūkstančiai keturi šimtai šešiasdešimt septyni eurai vienas centas).

3. Perimti valstybės nuosavybės Šiaulių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančius kelius (gatves) – pėsčiųjų takus prie Aušros ir Žeimių gatvių, Ginkūnų k., nurodytus Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 29 d. sprendime Nr. T-199 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto perdavimo“, esančius šalia valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 150 Šiauliai–Pakruojis–Pasvalys (toliau – pėsčiųjų takai), ir perduoti Kelių direkcijai valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise. Pėsčiųjų takų bendras plotas 3 275,00

kvadratiniai metrai, bendra likutinė vertė 2021 m. gegužės 31 d. – 29 042,67 euro (dvidešimt devyni tūkstančiai keturiasdešimt du eurai šešiasdešimt septyni centai).

Teisinis pagrindas – Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 6 punktas, 7 straipsnio 1 dalis ir 2 dalies 2 punktas, 10 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 20 straipsnio 2 dalies 3 punktas, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 13 straipsnio 5 dalis, Valstybės turto perdavimo patikėjimo teise ir savivaldybių nuosavybės tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. sausio 5 d. nutarimu Nr. 16 „Dėl valstybės turto perdavimo patikėjimo teise ir savivaldybių nuosavybės“, Anykščių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gegužės 27 d. sprendimas Nr. 1-TS-190 „Dėl Anykščių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto perdavimo“, Kauno rajono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 24 d. sprendimas Nr. TS-94 „Dėl Kauno rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto perdavimo valstybės nuosavybės“ ir Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. birželio 29 d. sprendimas Nr. T-199 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto perdavimo“.

2020 m. gruodžio 1 d. buvo parengta valstybinio audito ataskaita Nr. VAE-13, kurioje, „<...> siekiant užtikrinti optimalų kelių tinklo skirstymą pagal reikšmę ir siekiant vykdyti efektyvią kelių tinklo priežiūrą ir jį tvarkyti (1-asis pagrindinis audito rezultatas) <...>“, rekomenduojama:

1) įvertinti, ar racionalu savivaldybių centruose esančius kelius ar jų elementus priskirti valstybinės reikšmės keliams;

2) atlikus vertinimą, inicijuoti atitinkamų kelių ar jų elementų perdavimą savivaldybių arba valstybės nuosavybės;

3) perduodant kelius ar jų elementus valstybės arba savivaldybių nuosavybės, atsižvelgti į teisės aktų nuostatą, kad kelias ir jo elementai yra vientisas inžinerinis statinys.

Kelių direkcija patikėjimo teise valdo valstybinės reikšmės krašto kelią Nr. 120 Radviliškis–Anykščiai–Rokiškis, kuriam Svėdasų miestelyje suteiktas J. Tumo–Vaižganto g. pavadinimas (toliau – kelias Nr. 120).

Kelių direkcija ir Anykščių rajono savivaldybė 2021 m. sausio 7 d. / 2021 m. sausio 15 d. pasirašė bendradarbiavimo sutartį Nr. 6-6/S-54 (toliau – Sutartis Nr. 6-6/S-54). Sutarties Nr. 6-6/S-54 9.2 papunktyje Anykščių rajono savivaldybė įsipareigojo „iki 2021 metų pabaigos perduoti Kelių direkcijai valdyti patikėjimo teise šalia valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 120 Radviliškis–Anykščiai–Rokiškis ruožo nuo 52,023 (585449/6172205) iki 53,578 km (586602/6173226) esančius takus/šaligatvius“.

Atlikus kelio Nr. 120 kadastrinius matavimus inžinerinio statinio ribos buvo suformuotos taip, kad šalio jo važiuojamosios dalies esantys pėsčiųjų takai nepateko į Nekilnojamojo turto registre (toliau – NTR) 2015 m. registruoto kelio Nr. 120 ribas, t. y. NTR registruota buvo tik kelio Nr. 120 važiuojamoji dalis. Vėliau Anykščių rajono savivaldybė pėsčiųjų takus, esančius šalia NTR registruotos kelio Nr. 120 važiuojamosios dalies, NTR registravo kaip Anykščių rajono savivaldybės nuosavybę.

Pažymėtina, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių įstatymo (toliau – Kelių įstatymas) 4 straipsnio 2 dalies nuostatomis, valstybinės reikšmės keliai išimtinę nuosavybės teise priklauso valstybei. Todėl Kelių direkcijos patikėjimo teise valdomas kelias Nr. 120 ir jo elementai priskiriami tik valstybės nuosavybei.

Anykščių rajono savivaldybės taryba 2021 m. gegužės 27 d. sprendimu Nr. 1-TS-190 „Dėl Anykščių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto perdavimo“ sutiko Anykščių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąjį turtą (pėsčiųjų takus) perduoti valstybės nuosavybės, kuris bus perduotas Kelių direkcijai valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise.

Kelių direkcija ir Kauno rajono savivaldybė 2020 m. spalio 5 d. / 2020 m. spalio 14 d. pasirašė bendradarbiavimo sutartį Nr. S-1069/S-1331 (toliau – Sutartis Nr. S-1069/S-1331). Pagal Sutarties Nr. S-1069/S-1331 9.3 punktą, Kauno rajono savivaldybė įsipareigojo „perduoti šaligatvius (unikalus Nr. 4400-4416-1888, unikalų Nr. 4400-4416-1877, unikalų Nr. 4400-4416-1899, unikalų Nr. 4400-4416-1900 ir unikalų Nr. 4400-4416-1933) valstybės nuosavybės Kelių direkcijai valdyti patikėjimo teise“.

Atsižvelgdama į tai, kad valstybinės reikšmės rajoninis kelias Nr. 1935 Garliava–Jonučiai–Karkazai (toliau – kelias Nr. 1935) ir jo užimamas žemės sklypas dar nėra įregistruoti NTR, Kelių

direkcija nori perimti valdyti patikėjimo teise prie kelio Nr. 1935 esančius šaligatvius (prieš tai juos perdavus valstybės nuosavybėn), kuriuos Kauno rajono savivaldybė NTR įregistravusi kaip Kauno rajono savivaldybės nuosavybę. Perdavus šaligatvius Kelių direkcijai valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise, kelio Nr. 1935 ir jo užimamo žemės sklypo ribos būtų suformuotos atsižvelgiant į Kelių įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus.

Kelių direkcija patikėjimo teise valdo valstybinės reikšmės krašto kelią Nr. 150 Šiauliai–Pakruojis–Pasvalys (unikalus Nr. 4400-2433-4029) (toliau – kelias Nr. 150).

Atlikus kelio Nr. 150 kadastrinius matavimus inžinerinio statinio ribos buvo suformuotos taip, kad šalio jo važiuojamosios dalies esantys šio rašto 3 priede nurodyti pėsčiųjų takai nepateko į NTR 2013 metais registruoto kelio Nr. 150 ribas, t. y. NTR registruota buvo tik kelio Nr. 150 važiuojamoji dalis. Vėliau Šiaulių rajono savivaldybė pėsčiųjų takus, esančius šalia NTR įregistruotos kelio Nr. 150 važiuojamosios dalies, NTR įsiregistravo kaip Šiaulių rajono savivaldybės nuosavybę.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.253 straipsnio 2 dalimi, registruojami daiktai (tarp jų ir nekilnojamieji daiktai) ir daiktinės teisės į juos teisės aktų nustatyta tvarka turi būti registruojami viešuosiuose registruose. Vykdam valstybinės reikšmės kelių ir jų užimamų žemės sklypų kadastrinius matavimus, minimalūs kelių juostos plotčiai turi būti nustatomi vadovaujantis Kelių įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytais reikalavimais.

Kelių įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad „kelias – inžinerinis statinys, skirtas transporto priemonių ir pėsčiųjų eismui. Kelio elementai yra šie: žemės sankasa, važiuojamoji dalis, kelkraščiai, skiriamoji juosta, kelio grioviai ir kitos vandens nuleidimo sistemos, sankryžos, autobusų sustojimo aikštelės, poilsio aikštelės, pėsčiųjų ir dviračių takai, kelio statiniai, techninės eismo reguliavimo priemonės, želdiniai, esantys kelio juostoje, kelio oro sąlygų stebėjimo ir transporto eismo apskaitos, apšvietimo ir kiti įrenginiai su šių elementų užimama žeme“. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 2 straipsnio 51 dalyje nurodyta, kad „pėsčiųjų takas – kelio dalis arba takas pėstiesiems, pažymėtas tam skirtais kelio ženklais“, o 67 dalyje nurodyta, kad „šaligatvis – kelio dalis pėstiesiems prie važiuojamosios kelio dalies, atskirta arba neatskirta nuo jos. Šaligatvis gali būti naudojamas dviračių eismui KET nustatytais atvejais“.

Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme pateiktos pėsčiųjų tako bei šaligatvio ir Kelių įstatyme pateiktos kelio bei kelio juostos sąvokos, t. y. teisės normos, turi būti vertinamos sistemiškai. Priešingu atveju, formuojant kelią kaip nekilnojamojo turto objektą taip, kad šalia jo esantys pėsčiųjų takai nepatektų į jo ribas, būtų neleistinai susiaurinama kelio juosta ir pažeidžiamos Lietuvos Respublikos Konstitucijos 47 straipsnio 1 dalyje, Kelių įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje, 11 straipsnio 1 dalyje ir Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytos teisės normos.

Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 13 straipsnio 5 dalyje įtvirtintą reikalavimą sprendime įmonei perduoti įmonės savininko turtą patikėjimo teise, jeigu perduodamas turtas nėra dotacija, nurodyti, kurioje nuosavo kapitalo dalyje – įmonės savininko kapitalo ar turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo – turi būti registruojamas įmonės turto vertės padidėjimas, nutarimo projekto 3 punkte numatyta, kad Kelių direkcijos turto vertės padidėjimas turi būti registruojamas turtą, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo dalyje.

Susisiekimo ministerija sutinka, kad nutarimo projekte nurodytas nekilnojamas turtas būtų perimtas valstybės nuosavybėn ir perduotas Kelių direkcijai valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Priėmus nutarimą, neigiamų pasekmių nenumatoma. Teigiamos pasekmės – būtų įgyvendintos Kelių įstatymo 2 straipsnio 5 dalies nuostatos.

Nutarimo projektas buvo pateiktas išvadoms gauti Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, Anykščių rajono savivaldybei, Kauno rajono savivaldybei, Šiaulių rajono savivaldybei, valstybės įmonei Turto bankui ir Kelių direkcijai. Minėtos institucijos nutarimo projektą suderino be pastabų. Į Teisės grupės išvadoje pateiktas pastabas atsižvelgta (patikslinta nutarimo projekto preambulė, pateiktas Kauno rajono savivaldybės tarybos 2022 m. vasario 24 d. sprendimas Nr. TS-94 „Dėl Kauno rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto perdavimo valstybės nuosavybėn“, nutarimo projekto 1 priedo 17 punkte patikslintas nekilnojamojo turto unikalus numeris).

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje ir Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje. Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

Nutarimo projektą parengė Susisiekimo ministerijos Valstybės turto ir įmonių valdymo skyriaus (vedėja Roma Andruskevičienė, tel. 239 3917, el. p. roma.andruskeviciene@sumin.lt) vyriausiasis specialistas Ričardas Rutkauskas (tel. 239 3878, el. p. ricardas.rutkauskas@sumin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Anykščių, Kauno ir Šiaulių rajonų savivaldybėms nuosavybės teise priklausančio nekilnojamojo turto perėmimo valstybės nuosavybėn ir perdavimo valstybės įmonei Lietuvos automobilių kelių direkcijai valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise“ projektas, 6 lapai.

2. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 16 lapų.

3. Kiti dokumentai, 255 lapai.

Susisiekimo ministras

Marius Skuodis